

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон” № 17, тел.: 02 9057502, факс: 02 9057503

Изх. № 12W-19-3
Дата: 21.06.2019г.

ДО
Г-ЖА ДЕНИЦА ВЪЛКОВА
АДМИНИСТРАТИВЕН
РЪКОВОДИТЕЛ – ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС

СТАНОВИЩЕ

НА ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС
по искане вх. рег. № ЛДИ-19-3/01.04.2019 г.
по описа на ИВСС, докладвано от инспектор Юрий Кръстев

Относно: Задължени ли са органите на съдебната власт да определят конкретно длъжностно лице по защита на данните

Какъв е подходящият срок по смисъла на чл. 63, ал. 4 ЗЗЛД, който органите на съдебната власт като администратори на лични данни следва да определят за съхранение и архивиране на дневниците/логовете по чл. 63, ал. 1 ЗЗЛД

С цитираното искане председателят на Апелативен съд – Бургас е отправил молба за даване на указания и/или насоки по следните въпроси:

Необходимо ли е в АС – Бургас да бъде определено конкретно длъжностно лице по защита на данните съгласно разпоредбите на чл. 69, ал. 4 и чл. 70, ал. 2 ЗЗЛД или такова ще бъде определено централизирано за цялата съдебна система по реда на чл. 69, ал. 2 ЗЗЛД?

Кои са подходящите срокове по смисъла на чл. 63, ал. 4 ЗЗЛД, които АС – Бургас като администратор на лични данни следва да определи за съхранение и архивиране на дневниците/логовете по чл. 63, ал. 1 ЗЗЛД?

Апелативен съд – Бургас е администратор на лични данни. Лични данни са всяка информация, свързана с физическо лице, което може да бъде идентифицирано пряко или непряко чрез идентификатор като име, идентификационен номер, данни за местонахождение, онлайн идентификатор

или по един или повече признаци, специфични за физическата, физиологичната, генетичната, психическата, умствената, икономическата, културната или социална идентичност на това лице, по силата на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО.

Апелативен съд – Бургас обработва самостоятелно лични данни за целите на правораздавателната си дейност, регламентирана в КРБ, ЗСВ, НПК, ГПК, АПК и други нормативни актове.

Под обработване на лични данни се разбира всяка операция или съвкупност от операции, които могат да се извършват по отношение на личните данни с автоматични или други средства, като събиране, записване, организиране, структуриране, съхранение, адаптиране или промяна, извличане, консултиране, употреба, разкриване чрез предаване, разпространяване или друг начин, по който данните стават достъпни, подреждане или комбинирание, ограничаване, изтриване, унищожаване или заличаване.

Молбата на председателя на Апелативен съд – Бургас за даване на указания и/или насоки се отнася до принципни въпроси, засягащи дейността на всички съдилища и на Прокуратурата на Република България. Съгласно разпоредбата на чл. 94г от Правилника за организацията на дейността на Инспектората към ВСС и за дейността на администрацията и експертите, при условията и по реда на чл. 94б и 94в от същия, Инспекторатът разглежда искания на органите на съдебната власт за изразяване на становища по принципни въпроси, свързани със защитата на лични данни.

Необходимо ли е в АС – Бургас да бъде определено конкретно длъжностно лице по защита на данните съгласно разпоредбите на чл. 69, ал. 4 и чл. 70, ал. 2 ЗЗЛД или такова ще бъде определено централизирано за цялата съдебна система по реда на чл. 69, ал. 2 ЗЗЛД?

Органите на съдебната власт, поради характера на своята дейност и необходимостта да се гарантира тяхната независимост при изпълнение на съдебните им функции се подчиняват на особен правен режим, когато обработват лични данни. В Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОРЗД/Регламента), последователно е проведена идеята за изключване на органите на съдебната власт от приложното поле на регламента при изпълнение на съдебните им функции.

Съгласно съображение 20 от Регламента компетентността на надзорните органи не следва да обхваща обработването на лични данни, когато

съдилищата действат при изпълнение на своите съдебни функции. Надзорът на тези операции по обработване на данни е поверен на ИВСС - самостоятелен орган в системата на съдебната власт, който следва да осигурява спазването на правилата на Регламента, да повишава осведомеността сред членовете на съдебното съсловие за техните задължения по Регламента и да разглежда жалбите във връзка с такива операции по обработване на данни.

По отношение на задължението на администраторите да определят длъжностно лице по защита на данните това изключение намира своето систематично продължение, като съображение 97 от Регламента предвижда, че когато обработването на данни се извършва от публичен орган, с изключение на съдилища или съдебни органи, администраторът или обработващият лични данни следва да бъде подпомаган при наблюдението на вътрешното спазване на настоящия регламент от лице с експертни познания в областта на правото и практиките за защита на данните, а както се посочи по отношение на съдилищата, когато упражняват съдебната си функция, тази дейност следва да се осигурява от ИВСС. Това положение е уредено в чл. 37, параграф 1, б. „а“ от Регламента.

Необходимо е да се отбележи, че по силата на чл. 2, параграф 2, б. „г“ от Регламента, той не се прилага за обработване на лични данни за целите на предотвратяването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнение на наложени наказания, за предпазването от и предотвратяването на заплахи за обществената сигурност. Предвид това и Прокуратурата на Република България не е задължена по Регламента да определи длъжностно лице по защита на данните, защото нейната дейност по обработване на лични данни остава извън материалния му обхват. Съобразно съображение 19 от Регламента защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наложените наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване, както и свободното движение на такива данни, са предмет на специален правен инструмент на Съюза, а именно на Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета, чиито разпоредби са транспонирани в Глава осма от Закона за защита на личните данни. Съгласно чл. 32, параграф 1 от Директивата държавите членки предвиждат администраторът да определя длъжностно лице по защита на данните, като могат да освободят съдилищата и други независими съдебни органи от това задължение, когато действат в изпълнение на съдебните си функции. Това е сторено от българския законодател при транспонирането на Директивата в чл. 69 ЗЗЛД. Съгласно чл. 69, ал. 1 ЗЗЛД администраторът на лични данни определя длъжностно лице по защита на данните въз основа на неговите професионални качества и по-специално въз основа на експертните му познания по законодателството и практиките в областта на защитата на личните данни и способността му да

изпълнява задачите по чл. 70, като според ал. 4 от същия член длъжностните лица по защита на данните, определени от органите на съдебната власт, не изпълняват задачите по чл. 70 при обработване на лични данни за целите по чл. 42, ал. 1 от съда, прокуратурата и следствените органи при изпълнение на функциите им на органи на съдебната власт.

Доколкото обаче съдилищата обработват лични данни и при изпълнение на други функции – които не попадат в обхвата на съдебните такива или обработването не е свързано задължително с целите по Глава осма от ЗЗЛД, обработването на лични данни в тези хипотези попада в приложното поле на Регламента. По това съображение органите на съдебната власт трябва задължително да определят длъжностни лица по защита на данните, които да изпълняват задачите по чл. 39 от Регламента по отношение на обработването на лични данни, осъществявано извън правораздавателните им функции (напр. управление на човешките ресурси, контрол на достъпа, охрана на служебните помещения и др.). Няма пречка за няколко съдилища или прокуратури (примерно в съдебния район на един окръжен съд) да бъде определено едно длъжностно лице по защита на данните. В този случай трябва да се отчита организационната им структура и натовареност, така че всеки администратор да има лесен достъп до това лице, за да се гарантира ефективното изпълнение на неговите функции. Следва да се съобрази, че част от административната дейност на районните съдилища е тази на бюрата за съдимост, която има характер на мащабно обработване на лични данни, свързани с присъди. На основание чл. 2 от Наредба №8 от 26.02.2008 г. на Министерство на правосъдието за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост те събират и съхраняват данни за съдимост на лицата, родени в района на съда, които са: осъдени от български съдилища; освободени от наказателна отговорност от български съдилища и са им наложени административни наказания по чл. 78а от НК; български граждани, осъдени от чуждестранни съдилища с влязъл в сила съдебен акт по наказателни дела, приет за изпълнение по реда на чл. 453 - 470 от НПК. Във връзка с тази си функция, районните съдилища са задължени да определят длъжностни лица по защита на данните и на основание чл. 37, параграф 1, б. „в” от Регламента.

В хипотезите по чл. 37, параграф 1 администраторът е задължен да определи длъжностно лице по защита на данните, след което на основание чл. 25б ЗЗЛД трябва да публикува данните за контакт с него и да уведоми Комисията за защита на личните данни за тях.

Органите на съдебната власт като администратори на лични данни имат задължение съгласно чл. 12 от Регламента и чл. 53 от ЗЗЛД да предприемат необходимите мерки за предоставяне на информацията до субектите на данни по членове 13 и 14 от Регламента и съответно по чл. 54 от ЗЗЛД. При това те следва да посочат и данните за контакт с длъжностното лице по защита на данните, както и с надзорните органи, съобразно тяхната компетентност.

Кои са подходящите срокове по смисъла на чл. 63, ал. 4 ЗЗЛД, които АС – Бургас като администратор на лични данни следва да определи за съхранение и архивиране на дневниците/логовете по чл. 63, ал. 1 ЗЗЛД?

В чл. 63, ал. 1 ЗЗЛД е определено съдържанието на дневниците, създавани от системите за автоматизирано обработване на данни, поддържани от администраторите по отношение на операциите, осъществявани с лични данни за целите по чл. 42, ал. 1 ЗЗЛД. Това са събиране, промяна, справки, разкриване, включително предаване, комбиниране и изтриване на данните. Целите, за които могат да бъдат използвани посочените дневници също са нормативно определени, като те могат да се използват единствено за проверка на законосъобразността на обработването, за самоконтрол, за гарантиране на цялостността и сигурността на личните данни и при наказателни производства – чл. 63, ал. 3 ЗЗЛД. На основание чл. 63, ал. 4 ЗЗЛД администраторите на лични данни определят подходящи срокове за съхранение, включително архивиране на дневниците по ал. 1.

За да бъдат подходящи сроковете за съхранение на дневниците по чл. 63, ал. 1 ЗЗЛД, те трябва да бъдат съобразени с целите, за които се създават и съхраняват. Това означава, че сроковете за съхранение на дневниците трябва да надвишават продължителността на сроковете, в които органите на съдебната власт в качеството си на администратори извършват операции по събиране, промяна, справки, разкриване, включително предаване, комбиниране и изтриване на лични данни в електронен вид в базата данни от деловодните програми, защото дневниците служат като гаранция за законосъобразността на тези операции и за цялостност и сигурност на обработваните данни. Докато с изтриването на личните данни в базата данни на деловодните програми след изтичане на сроковете за съхранението им, отпада необходимостта да се осъществява контрол за цялостност и сигурност на обработваните данни, то за да се гарантират правата на субектите на данни е необходимо проверките за законосъобразност на обработването да могат да се извършват и в определен период от време след изтриване на личните данни. Продължителността на сроковете за съхранение на дневниците след изтриване на личните данни следва да се съобрази и с техническите възможности на деловодните системи на администратора, но не бива да бъде по кратка от две години, колкото е срокът, в който субектите могат да упражнят правото си на жалба до ИВСС за нарушаване на правата им по закона.

Следва да се съобрази, че по силата на § 45 ПЗР на ЗЗЛД системите за автоматизирано обработване, използвани от компетентните органи по чл. 42, ал. 4 за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществения ред и сигурност и тяхното предотвратяване, създадени преди 6 май 2016 г., се привеждат в съответствие с чл. 63, ал. 1 и 2 до 6 май 2023 г.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 17а, ал. 2, т. 2 от Закона за защита на личните данни във връзка с чл. 94а, ал. 1, т. 5, пр. 3 във вр.с чл. 94г от Правилника за организацията на дейността на Инспектората към ВСС и за дейността на администрацията и експертите, ИВСС на свое заседание, проведено на 21 юни 2019 г., взе решение съгласно Протокол №11/21.06.2019 г. с осем гласа „за“ от осем присъстващи инспектори за изразяване на следното

СТАНОВИЩЕ

1. По отношение на обработването на лични данни, осъществявано от съдилищата и Прокуратурата на Република България при изпълнение на съдебните им функции, те са освободени от задължението да определят длъжностно лице по защита на данните.

2. Във всички останали случаи на обработване на лични данни осъществявано от съдилищата и Прокуратурата на Република България, те са длъжни да определят длъжностни лица по защита на данните и да уведомят Комисията за защита на личните данни по реда на чл. 256 ЗЗЛД.

3. Органите на съдебната власт в качеството на администратори на лични данни са длъжни да определя подходящи срокове за съхранение, включително архивиране на дневниците по чл. 63, ал. 1 ЗЗЛД. Сроковете за съхранение на дневниците по чл. 63, ал. 1 ЗЗЛД трябва да бъдат не по – кратки от две години, считано от момента на изтриване на личните данни.

ИНСПЕКТОР:

